

ERASMUS PROGRAMI İLE TÜRKİYE'YE GELEN ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI AKADEMİK GÜÇLÜKLER

CHALLENGES FACED BY THE STUDENTS WHO CAME TO TURKEY VIA ERASMUS PROGRAMME

Esed YAĞCI* Sevda ÇETİN** Bugay TURHAN***

ÖZET: Avrupa'nın birçok ülkesinde 1987 yılından beri yürütülen Erasmus Programının amacı Avrupa'da yüksek öğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir. Erasmus Programı, üniversiteler arasında ülkelerarası işbirliğini teşvik ederek; öğrencilerin ve eğitimcilerin Avrupa'da karşılıklı değişimini sağlayarak; programa katılan ülkelerdeki çalışmaların ve alınan derecelerin akademik olarak tanınması ve şeffaflığın gelişmesine katkıda bulunarak bu amacı gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Türkiye, 2004 yılından itibaren Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına tam katılımında bulunmaktadır. Türkiye dışında toplam 30 Avrupa ülkesi programlara katılmaktadır. Bu araştırmanın amacı Erasmus programı ile Türkiye'ye gelen öğrencilerin burada karşılaştıkları akademik güçlükleri belirlemektir. Çalışmanın verileri 2007-2008 yılında Erasmus öğrencisi olarak Türkiye'ye gelen 106 öğrenciden elde edilmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen akademik güçlükler anketi uygulanmıştır. Verilerin çözümlemesinde anket maddelerine verilen yanıtlardan frekans ve yüzde dağılımları elde edilmiş, ayrıca karşılaşılan güçlüklerin cinsiyet, okul, bölüm, öğrenim düzeyi ve geldikleri ülkelere göre değişip değişmediğini ortaya koymak için t-testi ve Kruskal Wallis analizleri yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin karşılaştıkları akademik güçlükler açısından cinsiyet, okul, bölüm, öğrenim düzeyi ve geldikleri ülkelere göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Yükseköğretim, öğrenci değişimi, akademik güçlükler, Erasmus Programı

ABSTRACT: Abstract: The aim of the Erasmus Programme which has been implemented in many European countries since 1987 is to increase the level of tertiary education and empower the European dimension. The programme tries to achieve its goals by encouraging international cooperation between universities; by providing exchange of students and academics in Europe; by recognizing the studies and degrees held in the participating countries; and by improving transparency. Turkey has been a full participant in the EU Education and Youth Programmes since 2004. Apart from Turkey there are 30 participating European countries. The aim of this study is to identify the academic challenges of those students who came to Turkey via Erasmus Programme. The data were obtained from 106 visiting students who came to Turkey in 2007-2008. The data were collected with an academic challenges survey prepared by the researchers. Frequency and percentage distributions were obtained from the analysis of the data; t-test and Kruskal Wallis analysis were used to find out whether there were any differences in challenges among students according to their genders, universities, faculties, education levels and countries. The results of the study show that there are no significant differences in challenges faced by the students according to their genders, universities, faculties, education levels and countries.

Keywords: Tertiary education, student exchange, academic challenges, Erasmus Programme

GİRİŞ

Erasmus Programı, Avrupalı yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile işbirliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik bir Avrupa Birliği öğrenci değişim programıdır. Yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile ortak projeler üretip hayata geçirmeleri; kısa süreli öğrenci ve personel değişimi yapabilmeleri için karşılıksız mali destek sağlamaktadır. Bunun yanı sıra yükseköğretim sistemini iş dünyasının gereksinimlerine uygun olarak geliştirmek ve üniversite mezunlarının iş dünyasında istihdam edilebilirliğini arttırmak amacıyla yükseköğretim kurumları ile çalışma çevreleri arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin artırılmasını da teşvik etmektedir. Avrupa'nın birçok ülkesinde 1987 yılından beri Erasmus Programı yürütülmektedir. Programın amacı Avrupa'da yüksek öğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir. Erasmus Programı, üniversiteler arasında ülkelerarası

* Yrd.Doç.Dr. H.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Bil.Böl. Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, esed@hacettepe.edu.tr

** Öğr.Gör.Dr. H.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Bil.Böl. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, tsevda@hacettepe.edu.tr

*** Dr. H.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Bil.Böl. Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı, bturhan@hacettepe.edu.tr

işbirliğini teşvik ederek; öğrencilerin ve eğitimcilerin Avrupa'da karşılıklı değişimini sağlayarak; programa katılan ülkelerdeki çalışmaların ve alınan derecelerin akademik olarak tanınması ve şeffaflığın gelişmesine katkıda bulunarak bu amacı gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Daha kaliteli yükseköğretim sunan Avrupa'da mezunlar daha donanımlı, iş dünyasının beklentilerine daha fazla cevap veren bireyler olacaklardır (Ulusal Ajans, 2012).

Program, sunduğu hareketlilik olanağı ile Avrupa halklarının birbirlerini algılamasındaki önyargıların yükseköğretim çevrelerinde kırılmasına hizmet etmektedir. Erasmus Programı ile 1987'den günümüze kadar 1,5 milyondan fazla yükseköğretim öğrencisi, başka bir Avrupa ülkesinde öğrenim hayatının bir dönemini geçirmiş; o ülkenin insanlarını ve kültürünü de tanıma imkanı elde etmiştir. Program 2012 yılı itibarıyla 3 milyon öğrencinin Erasmus öğrencisi olmasını hedeflemektedir (Ulusal Ajans, 2012).

Programın amacı Avrupa'da yükseköğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir. Erasmus Programı, üniversiteler arasında ülkelerarası işbirliğini teşvik ederek; öğrencilerin ve eğitimcilerin Avrupa'da karşılıklı değişimini sağlayarak; programa katılan ülkelerdeki çalışmaların ve alınan derecelerin akademik olarak tanınması ve şeffaflığın gelişmesine katkıda bulunarak bu amacı gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Yurtdışı deneyimi, öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimleriyle beraber istihdam edilebilirliklerine de katkı sağlamaktadır.

Bunların yanı sıra öğrenci değişimi öğrenciler açısından kendi gelişimlerini sağlamak için bir araç olarak da görülmektedir. Bu konudaki öğrenci görüşleri de kendilerinin yurtdışında yaşamayı ve bununla baş etmeyi öğrendiklerinden bahsetmektedirler. Elde edilen öğrenci görüşleri bunları destekler niteliktedir (Papatsiba, 2005). Ayrıca öğrenci değişim programının öğretim yöntemlerinin ve değerlendirme tekniklerinin karşılaştırılması açısından da önemli olduğu belirtilmektedir (Monasta, 1991).

Türkiye, 2004 yılından itibaren Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına tam katılımında bulunmaktadır. Türkiye dışında toplam 30 Avrupa ülkesi programlara katılmaktadır. Bu ülkeler içerisinde Türkiye, AB Komisyonu Erasmus Programı kuralları gereği Avrupa Birliği'ne üye olan 27 ülke ile hareketlilik faaliyetini gerçekleştirmektedir.

Tablo 1: Gelen ve Giden Öğrenci ve Personel Değişimi Verileri

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Gelen Öğrenci	299	828	1,321	1,982	2,658	3,336	4,320
Giden Öğrenci	1,142	2,852	4,438	7,119	7,794	8,758	10,065
Gelen Personel	218	440	666	932	1,184	1,321	1,645
Giden Personel	339	581	1,378	1,905	1,595	1,740	2,166

(Ulusal Ajans, 2012)

1.1. Problem Durumu

Üniversite çok çeşitli sorunları olan heyecan, kaygı ve stresli bir ortamdır. Üniversite öğrencisi bu süreçte yetişkinliğe geçme döneminde. Öğrencinin bu ortamda kişisel ve mesleki yeterliliklerini geliştirmesi, sonraki yaşamı açısından büyük önem taşımaktadır. Üniversite mezunlarının sahip oldukları yeterliliklerin, kariyerlerine nasıl başladıklarına etkisi vardır. Günümüzde, şirketlerin değişim odaklı oldukları ve yeniden yapılanmalardan etkilendikleri görülmektedir. Bu durum, yeni mezunların istihdamlarında azaltmalar, esnek iş sözleşmeleri, terfilerin geç olması gibi sonuçları doğurmakla beraber, çalışanların proje ve takım çalışmalarına yatkın ve yoğun iş temposuna alışkın olmaları yani daha esnek ve değişen koşullara kolay uyum sağlayabilen kişiler olmalarını zorunlu kılmaktadır (Harvey, 2006). Gelişen ve küreselleşen rekabet koşullarında öğrencilerin uluslararası tecrübelerine sahip olması işverenler tarafından tercih edilen bir özellik olarak ön plana çıkmaktadır. Üniversite öğrencileri, eğitimlerinin bir bölümünü yabancı bir üniversitede tamamlayarak, yabancı dil, kültürel gelişim, yeni bir ortamda hayatta kalabilmek, değişime uyum sağlamak gibi yeterliliklerini geliştirmek istemektedirler. Farkındalık, başkalarına saygı, kültürel farkındalık ve uluslararası bir

bakışa sahip olmak günümüzde üniversite eğitiminin çok önemli bir parçasını oluşturmaktadır (Forsey, Broomhall ve Davis, 2012).

Öğrenci hareketliliği ve öğrencilerin uluslararası öğrenim tecrübesi kazanmaları gün geçtikçe üniversiteler tarafından teşvik edilmekte ve hükümetler tarafından desteklenmektedir. Üniversitelerin bir çoğu mezunlarından alınan geri bildirimler ile uluslararası eğitimi stratejilerinin bir parçası haline getirmektedirler (Nunan, 2006). Aynı zamanda değişim programları hükümetler ve üniversiteler tarafından küresel pazar rekabetinin can alıcı bir parçası olarak da görülmektedir (Sowa, 2002).

Yabancı öğrenciler günümüzde üniversite sınıflarının bir parçası olmuşlardır. Özellikle yaşça daha küçük öğrencilerin, evlerinin rahat ortamlarını bırakarak, yabancı bir ülkede okumak, yeni bir dil ve kültüre adapte olmak sıkıntı verici bir tecrübe olabilir (Hellsten ve Prescott, 2004). Ancak buna rağmen uluslararası dolaşıma katılan öğrenci sayısı her geçen gün artmaktadır. Küresel eğitim, öğrencilerin dünya vatandaşı olmalarını sağlamaktadır (Volet ve Ang, 1998).

Yeni ve farklı bir kültürde yaşama başlayan bireylerin yeni kültürü reddetmeleri ve kendilerini yeni kültüre girmekten çekmeleri yaygın bilindik bir durumdur. Bu süreçte bireyler yeni kültürle ilgili genellemeler yaparlar ve insanların bu şekilde nasıl yaşayabildiklerini merak ederler. Kendi kültürlerinin yaşam şekillerinin ve adetlerinin yeni kültürdekinden çok daha yüksek ve nitelikli olduğunu düşünürler. Uluslararası öğrencilerin pek çoğu yeni ve yabancı bir kültürle karşılaştıklarında sorunlar yaşarlar. Kültür şoku olarak adlandırılabilir bu durum pek çok değişik boyutta gerçekleşir ve her bireyin tepkisi farklı olur. Örneğin bir birey depresyona girerken bir diğeri anksiyete yaşayabilir. Aslında kültür şoku yeni kültürel, sosyal ve fiziksel çevre değişikliğine karşı gösterilen normal bir tepkidir. Birey yeni bir kültüre girdiğinde genel duygu durumlarında değişiklikler olur. Duygu durumunun farkında olma, yoğunluk derecesi, uzun ya da kısa olma süresi bireyden bireye değişir (Aktaran: Tutkun, 2006)

Kültürel adaptasyon bireyin yeni çevre ve kültürel ortamına girişi ile başlayan bir süreçtir. Bu süreçte

a- Genel sorunlar: yiyecek-içecek, kişilerarası iletişim, birey olma, statüyü koruma (ben olmaya karşı yapmak zorunda kaldıkları),

b- Eğitim sistemi: akademik entegrasyon, tercihler, kaynaklara ulaşma, akademik danışmanlık, sınıf atmosferime uyum, öğretim elemanları ile iletişim, ve

c- Kültür şoku: bilindik bir çevreden bilinmeyen bir çevreye gelindiğinde bireyin duygusal dengesini kaybetmesi ve acı çekmesi, kimlik krizi, iletişimin kırılması, davranış bütünlüğü ve sırasının kaybolması sorunları yaşanabilir (Aktaran: Tutkun, 2006).

Öğrenciler, yurtdışında okumayı, başka ülkede yaşamayı önemli ve iyi bir fırsat ve seyahat etmek için iyi bir fırsat olarak görmektedirler (Van Hoof ve Verbeeten, 2005). Birçok üniversite, uluslararası değişim programlarına katılan hem giden hem de gelen öğrenciler için oryantasyon eğitimleri düzenleyerek, öğrencilerin gündelik yaşama ve kampüs hayatına, uyum sürecini kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Bu programlara akademik yaşam ile ilgili konuların da eklenmesi (sınavlar ve dersler hakkında bilgiler, akademisyenler ile iletişim vb.) akademik alanda karşılaşılan zorlukları azaltma konusunda yardımcı olabilir. Yabancı öğrenciler, akademik danışmanlar ve öğretim üyeleri tarafından da daima desteklenmeli ve cesaretlendirmelidir (Güçlü, 1996). Uyum sürecinin kolaylaştırılabilmesi için öğrencilere, uluslararası öğrenci merkezi kurularak burada görevli danışmanlar tarafından sosyal uyum, sağlık, kültürel uyum, para işleri gibi konularda destek olunabilir. Bu merkez tarafından e-danışman, e-gruplar, yerel öğrencilerle beraber toplantılar, geziler vb. gibi etkinlikler düzenlenebilir (Lacina, 2002).

1.2. Problem Cümlesi

Erasmus programı kapsamında Avrupa üniversitelerinden gelen öğrencilerin ülkemizde karşılaştıkları akademik güçlükler nelerdir?

1.3. Alt Problemler

1. Öğrencilerin Türkiye’de karşılaştıkları akademik güçlükler cinsiyetlerine göre anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?
2. Öğrencilerin Türkiye’de karşılaştıkları akademik güçlükler Türkiye’de buldukları üniversite türüne göre (devlet üniversitesi-özel üniversite) anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?
3. Öğrencilerin Türkiye’de karşılaştıkları akademik güçlükler geldikleri ülkeye göre (doğu Avrupa, batı Avrupa, güney Avrupa, kuzey Avrupa ülkesi) anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?
4. Öğrencilerin Türkiye’de karşılaştıkları akademik güçlükler bölümlerine göre (sosyal bilimler, fen bilimleri ve sağlık bilimleri) anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?
5. Öğrencilerin Türkiye’de karşılaştıkları akademik güçlükler öğrenim düzeylerine göre (hazırlık, lisans, yüksek lisans, doktora) anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?

2. YÖNTEM

Betimsel bir çalışma olan araştırma 11’i (10.3) hazırlık, 68’i (64.1) lisans, 26’sı (25,5) yüksek lisans ve 1’i (0,1) doktora olmak üzere 64’ü (%62,7) kız, 38’i (%37,3) erkek toplam 106 öğrenci üzerinden yürütülmüştür. Öğrencilerin geldikleri ülkelere göre dağılımını inceleyecek olursak öğrencilerin 30’unun (%28,6) Doğu Avrupa ülkelerinden, 53’ünün (%50,5) Batı Avrupa ülkelerinden, 9’unun (%8,6) Kuzey Avrupa ülkelerinden, 13’ünün (%12,4) ise Güney Avrupa ülkelerinden geldikleri görülmektedir. Erasmus programı ile gelen öğrencilerin 84’ünün (%80) Türkiye’deki devlet üniversitelerine, 21’inin (%20) ise özel üniversitelere gelmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin bölümlerine göre dağılımına bakıldığında 23’ünün (%22,5) Fen Bilimleri öğrencisi, 74’ünün (%72,5) Sosyal Bilimler öğrencisi, 5’inin (%4,9) ise Sağlık Bilimleri öğrencileri oldukları görülmektedir.

2.1. Veri Toplama Araçları

Erasmus programı kapsamında Avrupa üniversitelerinden gelen öğrencilerin ülkemizde karşılaştıkları akademik güçlükleri belirleyebilmek amacıyla bir anket geliştirilmiştir. Anketin geliştirilmesi aşamasında 7 öğrenci ile görüşme yapılmış, görüşme sonucunda öğrenci görüşleri dikkate alınarak anket soruları ve maddeleri oluşturulmuştur.

Anket genel bilgiler ve memnuniyet düzeyi olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğrencinin cinsiyeti, geldiği ülke, Türkiye’de geldiği üniversite ve okuduğu okula ilişkin bilgiler yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğrencilerin karşılaştıkları güçlükleri ölçmek amacıyla dördü dereceleme ölçeği kullanılmış, ölçek Az(1), Orta (2), Oldukça Çok (3), Çok(4) biçiminde yapılandırılmıştır. Geliştirilen anket öncelikle uzman görüşüne sunulmuştur. Alınan dönütler doğrultusunda anket revize edilerek öğrencilere uygulanmıştır.

Puanlama her bir soru tipine göre gerçekleştirilmiştir. Genel bilgi kısmında yer alan cinsiyet değişkeni kız ve erkek olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Gelinek üniversite alanı devlet üniversitesi ve özel üniversite olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bölüm alanı ise sosyal bilimler, fen bilimleri ve sağlık bilimleri olmak üzere üçe ayrılmıştır. Öğrenim düzeyleri ise hazırlık, lisans, yüksek lisans ve doktora olmak üzere dörde ayrılmıştır. Öğrencilerin genel tatmin düzeylerini ise dörde ayrılmıştır. Anketin akademik güçlükler alt bölümde dördü dereceleme ölçeğinde 16 madde ile ülkemize gelen Erasmus öğrencilerinin karşılaştıkları akademik güçlüklerin dereceleri belirlenmeye çalışılmıştır. “Az (1), Orta (2), Oldukça Çok (3), Çok (4)” Son bölümünde yer alan açık uçlu tipte hazırlanan soruya verilen cevaplar listelenerek nitel bir sonuç ortaya çıkartılmıştır. Ana sorular altında yer alan ve kategorik olarak verilen her bir madde kendi içinde değerlendirilerek dağılım yüzdeleri incelenmiştir. Ankete son biçimi verildikten sonra Avrupa Birliği (AB) Ofisi kanalıyla öğrencilere uygulanmıştır.

2.2. Verilerin Analizi

Verilerin analizi için değişkenlere göre öncelikle veriler gruplandırılmış, gerekli hesaplamalar yapılmış ve ardından frekans, yüzde dağılımları ortaya konulmuştur.

Birinci ve ikinci alt probleme cevap bulabilmek için bağımsız gruplar için t-testi istatistiği; üçüncü, dördüncü ve beşinci alt problemlere cevap bulabilmek için ise için Kruskal-Wallis istatistiği kullanılmıştır.

3. BULGULAR ve YORUM

Ankette yer alan karşılaşılan akademik güçlükler aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

M1: “Türkiye’ye gelmeden alacağım derslerle ilgili yeterli bilgi edindim”

M2: “Akademik danışmanın gereksinim duyulduğunda ulaşılabilir olması”

M3: “Akademik danışmanın Erasmus öğrencilerinin sorunları hakkında yeterli bilgi sahibi ve sorun çözmeye istekli olması”

M4: “Ders alınan öğretim elemanlarının Erasmus öğrencilerine karşı ilgili ve onlara yardımcı olmaları”

M5: “Ders alınan öğretim elemanları iletişim kurulabilir ve yardım alınabilir olması.”

M6: “Öğretim elemanları Erasmus öğrencilerine karşı adil ve tarafsız bir yaklaşım içindedir.”

M7: “Öğretim elemanı dersi zamanında başlatıp bitirmeleri”

M8: “Öğretim elemanlarının öğretme etkinliklerinde yeterli materyali ve araç gereci kullanmaları”

M9: “Öğretim elemanlarının adil ve tarafsız bir biçimde değerlendirme yapmaları.”

M10: “Öğretim elemanlarının dersleri ECTS yüküne uygun olarak yürütmeleri”

M11: “Ders dışında öğrencilerin yapması gereken çalışmaların (ödev, proje vb.) öğrenmeye ve derste başarıya katkı sağlaması”

M12: “Eğitim ortamlarının fiziksel açıdan uygun olması”

M13: “Kütüphanenin fiziksel açıdan yeterli olması.”

M14: “Kütüphane kaynaklarının ve servislerinin yeterli olması.”

M15: “Bilgisayar, fotokopi, internet gibi destek hizmetlerinin yeterli olması”

M16: “Öğrenme mekanlarının (sınıf, laboratuvar, atölye, bilgisayar odaları vb.) yeterli olması”

Aşağıdaki tabloda öğrenci sayısının yukarıda verilen akademik güçlük maddelerinin düzeylerine göre dağılımı incelenmiştir.

Tablo 2: Öğrenci Sayısının Karşılaşılan Akademik Güçlüklerin Düzeylerine Göre Dağılımı

Madde	Az	Orta	Oldukça Çok	Çok	Toplam
M1	36	36	21	12	105
	%34,3	%34,3	%20,0	%11,4	%100
M2	3	27	48	27	105
	%2,9	%25,7	%45,7	%25,7	%100
M3	3	22	42	38	105
	%2,9	%21,0	%40,0	%36,2	%100
M4	6	18	36	45	105
	%5,7	%17,1	%34,3	%42,9	%100
M5	6	18	45	36	105
	%5,7	%17,1	%42,9	%34,3	%100
M6	8	16	40	40	105
	%7,7	%15,4	%38,5	%38,5	%100

M7	10 %9,5	30 %28,6	37 %35,2	28 %26,7	105 %100
M8	8 %7,6	30 %28,6	43 %41,0	24 %22,9	105 %100
M9	6 %6,0	14 %14,0	49 %49,0	31 %31,1	100 %100
M10	5 %4,9	27 %26,2	38 %36,9	33 %32	103 %100
M11	3 %3,0	29 %28,7	45 %44,6	24 %23,8	104 %100
M12	6 %5,8	24 %23,1	46 %44,2	28 %26,9	104 %100
M13	13 %12,9	24 %23,8	37 %36,6	27 %26,7	101 %100
M14	15 %14,7	32 %31,4	32 %31,4	23 %22,5	102 %100
M15	10 %9,7	29 %28,2	41 %39,8	23 %22,3	103 %100
M16	6 %5,8	19 %18,3	47 %45,2	32 %30,8	104 %100

Tablo incelendiğinde öğrencilerin genel olarak memnun oldukları söylenebilir. En fazla akademik güçlüğü anketin birinci maddesinde yaşadıkları görülmüştür. Öğrencilerin %34,3'ü bu maddeye az cevabı vererek ülkeye gelmeden alacakları derslerle ilgili yeterli bilgi alamadıklarını belirtmişlerdir.

3.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular

Birinci alt problemde kız ve erkek öğrencilerin anket puanlarının anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığı araştırılmıştır. Bunun için “bağımsız gruplar için t-testi” istatistiği kullanılmıştır.

Tablo 3: Cinsiyete Göre t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	sd	t	P
Erkek	38	47,03	10,352	100	1,348	0,79
Kız	64	44,67	7,251			

Analiz sonuçlarına göre 38 erkek öğrencinin ortalaması 47,03 ve 64 kız öğrencinin ortalaması 44,67'dir. Yani erkek öğrenciler kız öğrencilerden biraz daha fazla olmak üzere her iki grup da Türkiye’de kaldıkları süre içinde çok fazla akademik güçlüklerle karşılaşmadıkları ve genel olarak akademik süreçten memnun oldukları söylenebilir. Bağımsız örneklem t-testi sonuçları incelendiğinde grupların ortalamaları arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Sig $p > 0,05$ değeri sonucu da karşılaşılan akademik güçlüklerin cinsiyete göre farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

İkinci alt problemde yer alan, öğrencilerin Türkiye’de karşılaştıkları akademik güçlüklerin Türkiye’de buldukları üniversite türüne göre (devlet üniversitesi-özel üniversite) anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığını ortaya koymak için bağımsız gruplar için t-testi istatistiği kullanılmıştır.

Aşağıdaki tabloda devlet üniversitesi ve özel üniversitelere gelen öğrencilerin puan ortalamaları karşılaştırılmıştır.

Tablo 4: Üniversite Türüne Göre t-testi sonuçları

Tür	N	\bar{X}	S	sd	t	P
Devlet	84	44,96	9,031	103	-1,093	,072
Özel	21	47,24	5,991			

Devlet üniversitesine gelen 84 öğrencinin ortalaması 44,96 ve özel üniversitelere gelen 21 öğrencinin ortalaması 47,24'dür. Özel üniversitelere gelen öğrencilerin puan ortalamalarının devlet üniversitelerine gelen öğrencilerin puan ortalamalarından biraz daha fazla olduğu görülmektedir. Bu iki grup öğrenci puanları arasındaki ortalama farkının anlamlılık düzeyini test etmek için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 4 incelendiğinde grupların ortalamaları arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Sig $p>0,05$ değeri sonucu da karşılaşılan akademik güçlüklerin üniversite türüne göre farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Üçüncü alt problemde yer alan, öğrencilerin Türkiye'de karşılaştıkları akademik güçlüklerin geldikleri ülkeye göre (doğu Avrupa, batı Avrupa, güney Avrupa, kuzey Avrupa ülkesi) anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığını ortaya koymak için Kruskal-Wallis istatistiği kullanılmıştır.

Tablo 5: Ülkelere Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Ülkeler	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Doğu Avrupa	30	57,55	3	1,052	0,789
Batı Avrupa	53	51,24			
Kuzey Avrupa	9	48,44			
Güney Avrupa	13	52,85			

Analiz sonuçları öğrencilerin akademik güçlük puanlarında geldikleri ülkelere göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($\chi^2=1.052$, $p>0.05$). Bu bulgu, öğrencilerin geldikleri ülkelerin karşılaştıkları güçlüklerde etkili olmadığını göstermektedir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek akademik güçlük puanına Doğu Avrupa ülkelerinin (57,55) sahip olduğu, bunu Güney Avrupa (52,85), Batı Avrupa (51,24) ve Kuzey Avrupa (48,44) ülkelerinin izlediği görülmektedir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Dördüncü alt problemde yer alan, öğrencilerin Türkiye'de karşılaştıkları akademik güçlüklerin bölümlerine göre (sosyal bilimler, fen bilimleri ve sağlık bilimleri) anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığını ortaya koymak için Kruskal-Wallis istatistiği kullanılmıştır.

Tablo 6: Bölümlere Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Ülkeler	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Fen Bilimleri	23	49,22	2	0,935	0,626
Sosyal Bilimler	74	51,41			
Sağlık Bilimleri	5	63,30			

Analiz sonuçları öğrencilerin akademik güçlük puanlarında öğrencilerin bölümlerine göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($\chi^2=0.935$, $p>0.05$). Bu bulgu, öğrencilerin bölümlerinin karşılaştıkları güçlüklerde etkili olmadığını göstermektedir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek akademik güçlük puanına Sağlık Bilimleri öğrencilerinin (63,30) sahip olduğu, bunu Sosyal Bilimler (51,41) ve Fen Bilimleri (49,22) öğrencilerinin izlediği görülmektedir.

3.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular

Beşinci alt problemde yer alan, öğrencilerin Türkiye’de karşılaştıkları akademik güçlüklerin öğrenim düzeylerine göre (hazırlık, lisans, yüksek lisans, doktora) anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığını ortaya koymak için Kruskal-Wallis istatistiği kullanılmıştır.

Tablo 7: Öğrenim Düzeylerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Ülkeler	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Hazırlık	11	67,32	3	3,579	0,311
Lisans	68	53,91			
Yüksek Lisans	26	46,54			
Doktora	1	54,50			

Analiz sonuçları öğrencilerin akademik güçlük puanlarında öğrencilerin öğrenim düzeylerine göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($\chi^2=3.579$, $p>0.05$). Bu bulgu, öğrencilerin bölümlerinin karşılaştıkları güçlüklerde etkili olmadığını göstermektedir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek akademik güçlük puanına hazırlık öğrencilerinin (67,32) sahip olduğu, bunu doktora (54,50), lisans (53,91) ve yüksek lisans (46,54) öğrencilerinin izlediği görülmektedir.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümü Türkiye’ye gelmeden alacakları derslerle ilgili yeterli düzeyde bilgi edinememişler, genel olarak akademik danışmanlarına ulaşmada güçlük yaşamamışlardır. Akademik danışmanlar öğrencilerin sorunları hakkında yeterli bilgi sahibi ve sorun çözümede istekli, öğretim elemanları Erasmus öğrencilerine karşı ilgili ve yardımsever görülmektedir. Ders alınan öğretim elemanları iletişim kurulabilir ve yardım alınabilir olmakla birlikte, Erasmus öğrencilerine karşı adil ve tarafsız bir yaklaşım içindedir. Öğretim elemanları dersleri zamanında başlatıp bitirmekte, öğretme etkinliklerinde yeterli materyali ve araç gereci kullanmakta, tarafsız ve adil bir biçimde değerlendirme yapmakta, dersleri AKTS yüküne uygun olarak yürütmektedirler. Ders dışında öğrencilerin yapması gereken çalışmalar (ödev, proje vb.) öğrenmeye ve dersteki başarıya katkı sağlamaktadır. Anket sonuçlarına göre eğitim ortamı fiziksel açıdan oldukça yeterli, kütüphanelerin fiziksel durumu ise çok fazla tatmin edici olmasa da yeterli görülmüştür. Kütüphane kaynak ve servisleri orta düzeyde yeterli görülmekteyken, destek hizmetler oldukça yeterli görülmüş, bu konuda öğrencilerin bir güçlük çekmediği anlaşılmıştır. Öğrenme mekanlarının ise (sınıf, laboratuvar, atölye, bilgisayar odaları vb.) oldukça yeterli olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın sonuçlarından farklı olarak, Dzansi’nin araştırmasına göre (2006) yabancı öğrencilerin bir çoğu akademik zorluklarla karşılaştıklarını ifade etmektedirler. Araştırmadaki ülkelerin ve değişim öğrencilerinin uyruklarının farklı olması bu farkı yaratmış olabilir.

Erkek öğrenciler kız öğrencilerden biraz daha fazla olmak üzere her iki grubun da Türkiye’de kaldıkları süre içinde çok fazla akademik güçlüklerle karşılaşmadıkları ve genel olarak akademik süreçten memnun oldukları gözlenmiştir. Özel üniversitelere gelen öğrencilerin puan ortalamalarının devlet üniversitelerine gelen öğrencilerin puan ortalamalarından biraz daha fazla olduğu görülmekte, ancak yapılan anlamlılık testi ile iki grubun ortalamaları arasında önemli bir fark olmadığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin akademik güçlük puanlarında geldikleri ülkelere, okudukları bölümlere, öğrenim düzeylerine göre anlamlı bir fark olmadığını da görülmüştür.

Messer ve Wolter (2007) tarafından değişim öğrencisi olmanın akademik ve mesleki kariyere olan etkisinin araştırıldığı çalışmada; değişim öğrencisi olmanın, yüksek maaşla işe başlama arasında pozitif bir ilişki olduğu tesbit edilmiştir. Öğrencilerin uluslararası tecrübelerinde yerli öğrenciler ile olan ilişkilerindeki kültürel öğrenmenin faydalı olabilmesi için bu değişimin dikkatli planlanması ve izlenmesi gerekmektedir (Volet ve Ang, 1998). Stangor ve arkadaşları (1996) tarafından yürütülen araştırmada yabancı öğrencilerin zaman içerisinde evsahibi öğrencilere karşı olumsuz tutum ve davranışlar geliştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. Öneriler

Bu çalışma 106 öğrenci ve 16 üniversite ile sınırlandırılmıştır. Daha fazla öğrenci ve üniversite ile çalışma kapsamı genişletilebilir. Araştırma ile Erasmus programı ile Türkiye'ye gelen öğrencilerin yaşadıkları akademik güçlükler belirlenmeye çalışılmıştır. Başka çalışmalar ile bu öğrencilerin Türkiye'de karşılaştıkları diğer güçlükler irdelenebilir. Ayrıca yine başka bir çalışma ile Türkiye'den Erasmus ile Avrupa ülkelerine giden öğrencilerin yaşadıkları akademik güçlükler de araştırılabilir..

Çalışmanın Kayıt Tarihi :16.02.2009

Yayına Kabul Edildiği Tarih :03.02.2012

KAYNAKLAR

- Dzansi, D. (2006). An Analysis Of The Adjustment Problems Of International Students In A South African University Free University South Africa. Doktora Tezi.
- Forsey, M., Broomhall, S., Davis, J. (2012). Broadening the Mind? Australian Student Reflections on the Experience of Overseas Study. *Journal of Studies in International Education*. 16:2 128-139, DOI: 10.1177/1028315311407511.
- Güçlü, N. (1996). Yabancı Öğrencilerin Uyum Problemleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 12:101-110.
- Harvey, L. (1999). Employability: Developing the Relationship Between Higher Education and Employment. Fifth Quality in Higher Education 24-Hour Seminar. Centre for Research into Quality. University of Central England, Birmingham
- Hellsten, M., Prescott, A. (2004). Learning at University: The International Student Experience. *International Education Journal* 5:3, 344-351.
- Lacina, J.G. (2002). Preparing International Students for a Successful Social Experience in Higher Education. *New Direction For Higher Education*. 117: Spring, 21-27.
- Manosta, A.. (1991). Comparative evaluation of erasmus icps in the subject areas of business management, chemistry, and history report. ISBN-88-86019-02-05. Erasmus Breau, Brüksel, Belçika.
- Messer, D., Wolter, S.C. (2007). Are student exchange programs worth it?. *Higher Education* 54, 647-663. DOI 10.1007/s10734-006-9016-6.
- Nunan, P. (2006). An Exploration of The Long Term Effects of Student Exchange Experiences. Australian Education Conference 2006. www.idp.com/aiec, Erişim: 10/07/2012
- Özgül, İ.E. (1999). Çağdaş Eğitimde Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik. Ankara. PDREM Yayınları.
- Papatsiba, V. (2005). Political and individual rationales of student mobility: a case- study of erasmus and french regional scheme for studies abroad. *European Journal of Education*, 40:2.
- Sowa, P.A. (2002). How Valuable Are Student Exchange Programs?. *New Direction For Higher Education*. 117: Spring, 63-70.
- Stangor, C., Jonas, K., Stroebe, W., Hewstone, M. (1996). Influence of student exchange on national stereotypes, attitudes and perceived group variability. *European Journal of Social Psychology*. 26, 663-675.
- Tutkun, Ö., (2006). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesindeki Türkiyeliler Öğrencilerin Uyum Sorunları. *Sosyal Bilimler Dergisi*. 15, 255-267
- Ulusal Ajans <http://www.ua.gov.tr/index.cfm?action=detay&bid=9>, Erişim:10/07/2012
- Van Hoof, H.B., Verbeeten, M.J. (2005). Wine Is for Drinking, Water Is for Washing: Students Opinions About International Exchange Programs. *Journal of Studies in International Education*, 9:1, 42-61
- Volet, S.E., Ang, G. (1998). Culturally Mixed Groups on International Campuses: an Opportunity for Inter-cultural Learning. *Higher Education Research and Development* 17:1, 5-23.
- Weaver, G.R. (1994). *Culture, Communication and Conflict*. MA Simon Schuster Publishing.

Extended Abstract

The aim of the Erasmus Programme which has been implemented in many European countries since 1987 is to increase the level of tertiary education and empower the European dimension. The programme tries to achieve its goals by encouraging international cooperation between universities; by providing exchange of students and academics in Europe; by recognizing the studies and degrees held in the participating countries; and by improving transparency. Turkey has been a full participant in the

EU Education and Youth Programmes since 2004. Apart from Turkey there are 30 participating European countries.

The aim of this study is to identify the academic challenges of those students who came to Turkey via Erasmus Programme. The data were obtained from 106 visiting students who came to Turkey in 2007-2008. The data were collected with an academic challenges survey prepared by the researchers. During the development stage of the survey, interviews were held with 7 students; the results of those interviews were then used to form the items and questions of the survey. In the first part of the survey, there is information about the teacher who can be defined as a variable. In the second part of the survey, there are four-scale Likert-type items to measure the challenges of the students. The survey was handed to experts for pre-evaluation. According to feedback received small changes were made and the survey was given to students. Scoring was done differently for each item type. The gender variable in the general information part was arranged into two groups as male and female. While the university the students came from was arranged as state university and private university, the faculties were arranged as social sciences, natural and applied sciences and health sciences. The students' education levels were arranged as preparatory, undergraduate, masters and doctorate. The students' satisfaction was arranged as four levels. The levels of the challenges of Erasmus students were identified by 16 items in the likert type items part where the students were asked to choose the levels of "A little (1), Medium (2), Quite a lot (3), A lot (4). In the final part, according to the answers given to the open-ended questions, qualitative results were obtained. The items which were categorized under the main questions were evaluated separately and their frequency distributions were analysed.

According to survey results, majority of the students didn't get enough information about the courses that they would study prior to their arrivals and generally had no difficulty reaching their academic advisors. The academic advisors were found to have enough knowledge and be enthusiastic in solving the problems of the students and the academics were found to be helpful and concerned towards students. The academics giving the courses are easy to communicate and receive support from as well as they are fair towards the students. The academics are punctual in their lessons, use the necessary materials and instruments in the instructional activities, they are fair in their evaluations and conduct the lessons according to the load of ECTS. The assignments students need to complete after lessons (homework, projects) are contributing to the learning and achievement of the students. According to the survey results, the teaching environment is highly compatible, while the library is found adequate though it is found not that satisfactory. While the resources and services are said to be moderately adequate, the support services are said to be reasonable, the students have no complaints about them. The learning environments (classrooms, laboratories, computer rooms, training shops) are found to be quite satisfactory.

In the first research question, "independent group t-test" was utilized to identify if there are any differences between male and female populations in their answers to the survey items. No significant difference was found in their average scores. The same t-test was used to find if there were any differences among the students who enrolled in different universities (state-private) in Turkey and eventually no significant difference was found between the average scores. Kruskal-Wallis statistics was utilized to find if the challenges of the visiting students change according to their countries they came from (Central European, Western European, Southern European and Northern European countries) and the results show no difference in their academic challenge scores. Kruskal-Wallis was used to find out if the academic challenges of the students change according to the faculties/departments (social sciences, natural and applied sciences and health sciences) and the analysis showed no significant difference in the average scores. Kruskal-Wallis was used again to find if there were any differences in the academic challenges of students according to their education levels (preparatory, undergraduate, masters and doctorate) and the results showed no significant differences.